

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105-858- /2013. RP.

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva (továbbiakban: panaszos) szám alatti lakos panasza tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 225/2013. (VIII. 1.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2012. december 8-án, postai úton panaszt terjesztett elő a Panasztestülethez, melyben a vele szemben 2012. november 30-án foganatosított rendőri intézkedést sérelmezte.

A Panaszos előadta, hogy 2012. november 30-án 14.00 órától Miskolc, Fényi Gyula téren a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület sajtótájékoztatóján vett részt. A beadvány szerint a Panaszos egyesületi tagként – nem polgárőrként – a hallgatóság sorai között volt jelen. A sajtótájékoztatón az egyesület elnöke a bűnözési hullám városokba történő begyűrűzésére hívta fel a figyelmet és a lakossági önszerveződés fontosságát hangsúlyozta. A sajtótájékoztatót követően a Panaszos több társával szórólapot kezdett osztani a járőkelőknek, a másnap megrendezésre kerülő lakossági fórum reklámozására. A szórólapozás megkezdése után rendőrök léptek a szórólapot terjesztőkhöz és a Panaszost társaival együtt előállították, majd közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése szabálysértés vádjával őrizetbe vételüket rendelték el. A Panaszos szerint a rendőrség által „körülírt” cselekmény nem valósíthatott meg szabálysértést, ennek ellenére vették őrizetbe. Véleménye szerint a rendőrségi fogdán eltöltött idő méltatlanul és indokolatlanul fosztotta meg őt szabadságától, továbbá méltatlanul és indokolatlanul alázza meg a „bilincsbe veréssel”.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – panasza szerint – az alábbiakat sérelmezte:

1. igazoltatását és előállítását;
2. az őrizetbe vételét és a fogdán eltöltött idő hosszát;
3. bilincs és vezetősíj alkalmazását.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz fűződő, valamint a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület álláspontja szerint az átkíséréskor végrehajtott bilincselés miatt sérült a Panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a panaszos a Panasztestület részére 2012. december 8-án megküldött panaszbeadványa;
- a Miskolci Városi Bíróság 2012. december 1-jén kelt, a közbiztonsági tevékenység jogellenes végzését megállapító végzése;
- a Miskolci kapitányságvezető 2013. január 14-én kelt, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat vezetőjének címzett 05010-100/62/2/2013.ált. számú tájékoztató levele;

- a Miskolci kapitányságvezető 2013. május 29-én kelt, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat vezetőjének címzett tájékoztató levele;
- a Miskolci kapitányságvezető 2013. november 30-án kelt 51314/2012.id. számú feljegyzése;
- r. alezredes (közrendvédelmi osztály vezetője) 2013. november 30-án készített 05010/51191/2012. számú jelentése;
- r. alezredes (közrendvédelmi osztály vezetője) 2012. november 30-án készített 05010/51191/2012. számú összefoglaló jelentése;
- 2012. november 30-án kelt, valamennyi intézkedésben részt vevő rendőr által aláírt 05010/51318/2012.id. számú jelentés;
- az intézkedésről rendőrök által rögzített felvételeket tartalmazó 1 db DVD lemez;
- a Szórálapja;
- „Nyilatkozat” elnevezésű irat.
- 2012. november 30-án kelt az előállítás időtartalmáról szóló igazolás;
- 2012. november 30-án kelt őrizetbe vételét elrendelő 05010/51314/2012.id. számú határozat;
- 2012. december 1-jén kelt 05010-136/2254/2012.szabs. számú átkísérési utasítás.

III.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A Panaszos sérelmezte a rendőri intézkedés kezdeményezését, az igazoltatását és előállítását.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint: *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint: *„A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”*

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerint: *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;”*

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 171. § szerint, *„Aki közterületen vagy nyilvános helyen olyan, a közbiztonság, közrend fenntartására irányuló tevékenységet végez, amelyre jogszabály nem jogosítja fel, vagy ilyen tevékenység látszatát kelti, szabálysértést követ el.”*

Az Sztv. 124. § (1) bekezdése szerint, *„A szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt őrizetbe vett személyt a rendőrség a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából a bíróság elé állítja.”*

A rendelkezésre álló bizonyítási eszközökből az alábbiakat állapítottam meg:

A videofelvételen látható, hogy a sajtótájékoztatón résztvevő, kb. 15-20 főből álló csoport tagjai egységesnek tekinthető formaruházatot viselnek, ami fekete színű bakancsból, fekete színű nadrágból és fekete színű, „Szebb Jövőért” feliratú, Árpád-sávossal díszített mellényből állt.

A felvételen látható és hallható, amint J. P. Miskolc Megyei Jogú Város önkormányzati képviselője bejelenti, hogy – a sajtótájékoztató napján, azaz 2012. november 30-án – megalakult a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület miskolci „egysége”, amelynek célja a lakossági önszerveződés előmozdítása az erősödő bűnözési hullámmal szemben.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság Mélységi Ellenőrzési és Közterületi Szolgálat Mélységi Ellenőrzési Osztály 2012. november 30-án kelt, 05000/10288/2012. id. számú előállítás végrehajtásáról szóló jelentése és a Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály 2012. november 30-án kelt, 05010/51191/2012. számú jelentése szerint a Miskolc, Szentgyörgy u. 1. szám alatt található úgynevezett „Platán” mellett tartott sajtótájékoztatóra résztvevő 15-20 fő 14.15 órakor kisebb (2-3 fős) csoportokra oszlott, majd gyalogosan elindultak az Ifjúság útján a Csabai kapu irányába, a Klapka György utcán az Avasi kilátó irányába és a Szentgyörgy utcán keresztül a Fényi Gyula tér irányába. A jelentésekben foglaltakat a felvételek is alátámasztják.

A Miskolci Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályvezetőjének (a biztosítás parancsnoka) 2012. november 30-án kelt, 05010/51191/2012. számú jelentése alapján megítélése szerint a csoportok tagjai magatartásukkal megvalósították az Sztv. 171. §-ba ütköző közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése szabálysértésének elkövetését, ezért – figyelemmel az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglalt intézkedési kötelezettségre – utasította a biztosításban részt vevő rendőröket, hogy kezdjék meg a résztvevők igazoltatását és az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján – figyelemmel az Sztv. 124. § (1) bekezdésére – a Miskolci Rendőrkapitányságra történő előállításukat.

A felvételekből és a rendelkezésre álló dokumentumokból megállapítható, hogy a helyszínen jelenlévő rendőrök a rendelkezésükre álló adatok alapján megalapozottan feltételezték azt, hogy a Panaszos szabálysértés elkövetésével gyanúsítható, ezért az Rtv. 13. § (1) bekezdésben rögzített intézkedési kötelezettségből kifolyólag az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint (a közrend védelme érdekében) igazoltatták.

Az Sztv. a közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése szabálysértés esetében lehetővé teszi az elzárás alkalmazását, ezért az Sztv. 124. § (1) bekezdése alapján – gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából – bíróság elé állításnak van helye, ezek alapján álláspontom szerint indokolt volt az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján (a további eljárás azonnal történő lefolytatása céljából) a Panaszos előállítása.

A rendőri intézkedés elleni panaszok felülvizsgálata során a bíróság következetes gyakorlata szerint, a Fővárosi Bíróság egy korábbi – 27.K.30.853/2010/2. számú – ítéletében megállapította, hogy *„a rendőri intézkedések foganatosításakor fennállt gyanú a későbbiekben nem nyert bizonyítást, nem teszi jogszerűtlenné a rendőri intézkedéseket.”*

Mindezek alapján megállapítom, hogy a rendőri intézkedés kezdeményezése, a Panaszos igazoltatása, majd előállítása megfelelő joggalappal és jogszerűen került végrehajtásra, ezért a panaszt ezek tekintetében elutasítom.

2.) A Panaszos sérelmezte őrizetbe vételét és a fogdán eltöltött idő hosszát.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint: *„Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a*

kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a panaszost fogvatartása keretében előbb előállították, majd a Közrendvédelmi Osztály vezetője a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából elrendelte szabálysértési őrizetét, amelyről a panaszost 2012. november 30-án 21 óra 50 perckor tájékoztatták. Ez azt jelenti, hogy a panaszos szabadságát ezen időpontig az Rtv., azt követően azonban az Sztv. előírásai alapján korlátozta a rendőrség. A fentiekben foglaltak azt eredményezik, hogy a panaszos fogvatartásának jogszerűségét csak az előállításától az őrizetbevétel elrendelő határozat közlésének időpontjáig, vagyis 2012. november 30-án 14.20 órától 21.50 óráig vizsgálható abból a szempontból, hogy foganatosítására jogszerűen került-e sor.

A panaszos őrizetbe vételére az Sztv. rendelkezései alapján került sor, mindezek alapján az őrizetbe vétel elrendelése nem vonható az Rtv. 92. § (1) bekezdés körébe, ezért annak érdemi vizsgálatát jelen közigazgatási hatósági eljárás keretein belül – jogszabályi felhatalmazás hiányában – mellőztem.

3.) A Panaszos sérelmezte a bilincs és vezetősíj alkalmazását.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja szerint *„E törvény alkalmazásában fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett);”*

Az Rtv. 48. § c) pontja szerint *„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy szökésének megakadályozására.”*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (1) bekezdés f) pontja szerint *„Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt, akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja.”*

A Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Fogdaszolgálati Szabályzat) 74. és 75. pontja szerint:

„74. A kísérő őri feladatra a rendőrség hivatásos állományú tagja jelölhető ki. A kísérő őrzést végrehajtó rendőr szolgálatát a rendszeresített felszereléssel, bilincsre szerelt vezetősíjjal és bilincsrögzítő övvel teljesítse. (A vezetősíj, a bilincsrögzítő öv más erre alkalmas - emberi méltóságot nem sértő - eszközzel helyettesíthető.) A kísérő őrnél a rendszeresített felszerelésen kívül csak olyan kisméretű tárgyak lehetnek, amelyek a mozgásban nem zavarják.”

„75. A fogvatartott kísérésére vonatkozó utasítást a fogvatartás elrendelésére jogosult vezető adhat, aki az átkísérési utasításban határozza meg a fogvatartott kísérésének módját, a kísérő örök létszámát, fegyverzetét, felszerelését, a kényszerítő eszköz alkalmazását vagy az alkalmazás lehetőségét, a fogdán kívüli kísérés időpontját, helyét; büntetés-végrehajtási intézetbe történő kísérés esetén a felsoroltakon kívül a személy átvételéhez szükséges adatokat is. A kísérést elrendelő parancsnok meghatározhatja, hogy a kísérő őr géppisztollyal is legyen felszerelve. A kísérés megszervezése a kísérést végrehajtó rendőr parancsnokának a feladata.”

Fontos hangsúlyozni, hogy a szabálysértési őrizetbe vett Panaszosra – figyelemmel az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontjára – a fogvatartottakra vonatkozó szabályok vonatkoztak.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a Panaszossal szemben az előállítás során nem, de a bírósági tárgyalásra történő átkísérés alkalmával alkalmaztak bilincset és vezetősíjat.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 2013. június 26-án kelt, 05000/6299-4/2013. Ált. számú jelentése az alábbiakat tartalmazza:

„A panaszos által elkövetett szabálysértés bírósági tárgyalására 2012. december 01-jén került sor. Az eljáró bíró kérésére az eljárásban részt vevő 13 főt – közöttük a panaszos – átkísérésére egyidejűleg került sor a Miskolci Városi Bíróságra. A csoportos kísérést 14 fő rendőr foganatosította. A bírósági tárgyalás nyílt volt, amely felkeltette a közvélemény érdeklődését is, és azon a média munkatársain, valamint a családtagokon kívül a (...) párt és a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület szimpatizánsai is részt vettek.”

A Panaszos átkísérésében résztvevő rendőrök részére 05010-136/2254/2012. Szabs. számú átkísérési utasítás került kiadásra, amelyben meghatározták a kísérés helyét és idejét, a kísérés módját, a kísérő erők létszámát és felszerelését, továbbá a kényszerítő eszközökre vonatkozó szabályokat (Fogdaszolgálati Szabályzat 74. és 75. pontja).

A 05000/6299-4/2013. Ált. számú jelentés kitér arra is, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel a Panaszos szökésének lehetősége közvetlenül nem, azonban a szökés elősegítésének lehetősége közvetlenül fennállt. Ezért rendelték el a kísérésben résztvevők részére a rendes kísérést, valamint a bilincset (Rtv. 48. § c) pont) és a vezetősíj alkalmazását.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 05000/418-36/2013. ált. számú jelentése szerint, *„A panaszosok által elkövetett szabálysértés bírósági tárgyalásra 2012. december 1-jén került sor. Az eljáró bíró kérésére az eljárásban részt vevő 13 fő – közöttük a panaszosok – átkísérésére egyidejűleg került sor a Miskolci Városi Bíróságra. A csoportos kísérést 14 fő rendőr foganatosította. A bírósági tárgyalás nyílt volt, amely felkeltette a közvélemény érdeklődését is, és azon a média munkatársain, valamint a családtagokon kívül a Jobbik Magyarországért Mozgalom Párt és a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület szimpatizánsai is részt vettek.”*

A bilincs alkalmazása kapcsán fontos hangsúlyozni az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolást, mely szerint a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet.

A bilincs alkalmazása kapcsán a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság egy másik eset kapcsán a 20.K.29867/2013/5. számú ítéletében megállapította, hogy: *„(...) őrzésbiztonsági szempontok alapozták meg a bilincs alkalmazását, mert az együttműködő magatartás és a felperes ígérete, hogy nem fog megszökni nem vezethet az őrzésbiztonsági rendszabályok szigorú szintjének csökkentéséhez.(...)”*

Mindezeket figyelembe véve megállapítom, hogy a bilincs és a vezetősíj alkalmazása megalapozottan, a hatályos rendelkezésekben rögzítetteknek megfelelően került alkalmazásra, ezek alapján a panaszt e tekintetben is elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában a bilincseléssel kapcsolatos megállapításával és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében a 3.) pontban kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II., IV. és VI. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 159. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, a 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. § (3) bekezdés c) pontja, a 33. § (7) bekezdése, az 50. § (1) bekezdése, az 51. § (2) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (2) bekezdés f) pontja, 48. § c) pontja, 92. § (1) bekezdése, 97. § (1) bekezdés h) pontja;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 124. § (1) bekezdése, 171. §-a;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 41. § (1) bekezdés f) pontja;
- a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 74. és 75. pontja;

Budapest, 2013. október 9.

Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány